

Dzieje wsi Jurgów

Autor: Halina Karaś

Jurgów (słow. Jurgov, węg. Szepesgyörke) — w najstarszych dokumentach wzmiankujących o wsi został zapisany jako Gyurgowa (XVI w.). Miejscowość była założona około 1546 roku na prawie wołoskim. W 2006 r. obchodziła 460-lecie swojego istnienia. Według legendy założył tu swoje "zbójnickie gniazdo" zbójnik Jurko z Frankowej ze swoją 12-osobową drużyną. Głównym źródłem utrzymania jurgowian w przeszłości było pasterstwo - wypasali swoje stada na halach i polanach wielkiej własności prywatnej w Tatrach Jaworzyńskich. W 1848 r. na mocy dekretu uwłaszczeniowego pastwiska w Tatrach Jaworzyńskich stały się własnością jurgowian, ale przegrany proces z węgierską rodziną Salamonów – właścicielami dóbr jaworzyńskich spowodował, że częściowo utracili te ziemie. W 1879 r. wykupił ją książę pruski Christina Hohenlohe, a jurgowianie w zamian otrzymali polany położone niżej dóbr jaworzyńskich. Jurgów w przeszłości był też znanym ośrodkiem tkackim; wytwarzano tu w miejscowych foluszach sukna wełniane, płótna lniane i tkaniny podobne do tiulu. Wieś jest położona w obrębie tzw. Zamagurza, które przez wieki stanowiło część Królestwa Węgier. Po rozpadzie Austro-Węgier, na podstawie przesłanek etnicznych, wieś została ostatecznie w 1920 r. przyznana Polsce. Jurgów w całej swej historii należał do trzech państw: do Królestwa Węgierskiego (1546-1918), w którym znajdował się z pozostałymi ziemiami słowackimi, do Polski (1920-1939 i od 1945 r.) oraz do Republiki Słowackiej (1939-1945), dlatego też historia miejscowości jest skomplikowana. Fotografie: Halina Karaś i Izabela Stapor, Lidia Postek.